

ВІД ЗАКОРДОННОГО БЮРА УКР. РАД.-ДЕМ. ПАРТІЇ.

Закордонне Бюро У.Р.-Д.П. повідомляє всіх членів Центрального Комітету У.Р.-Д.П. та окремі партійні групи, що Конференція членів Центрального Комітету У.Р.-Д.П. та представників окремих партійних груп призначена Закордонним Бюром на 25 березня 1932 р. в Празі.

Програм Конференції ухвалено Закордонним Бюром в такому вигляді:

1. Вибори президії Конференції
2. Затвердження протоколу попередньої Конференції
3. Звіт Закордонного Бюра
4. Звіти місцевих партійних груп
5. Доповідь членів партії, що входять в Уряд УНР
6. Доклади:
  1. Мацієвича. Становище на Україні і на еміграції
  2. Шульгина. Міжнародне становище
  3. Гловінського. Ідеологічна база партії
  4. Славінського. Організаційне життя партії
  5. Яковліва. Регулямін партії
  6. Дяконенна. Плян діяльності на майбутнє
7. Резолюції по докладах
8. Вибори членів Закордонного Бюра
9. Поточні справи.

Закордонне Бюро просить членів Центрального Комітету та окремі партійні групи висловити свої міркування й побажання що-до праці майбутньої Конференції.

----- 0 -----

З М І С Т

Од Закордонного Бюра У.Р.-Д.Партії	ст.	1
Основи регуляміну партії	"	4
З життя партії	"	7

Українська Господарська Академія.

*rad. dem
1932*

Закордонне бюро
Української
Радикально-Демократичної
Партії

Бюлетень ч. 7.

Видання неперіодичне

1932.

боязком його всіма силами підтримувати, одночасно не забуваючи про сили свого народу, в твердому конанні, що наш нарід ніколи тепер не примириться з цим поневоленим станом.

III.

Сучасний період в розвитку людности характеризується як найбільшою участю в житті окремих країн міжнародних чинників та впливу на них загальної світової опінії. Навіть такі ізольовані та більш самостійні в цьому відношенні країни, як ССРСР, Китай та Сп. Держави П. Америки іноді сьять в багатьох випадках прислухатися до цієї опінії і користися цим чинникам.

Протягом довгого історичного процесу втворилися такі могутні фактори цього міжнароднього впливу, як світова преса, міжнародні конференції, різного роду інтернаціональні політичні та культурні об'єднання і, як заохочення них, з'явилася Ліга Націй з усіма її установами. Коли в попередні епохи визволення тих чи інших народів та їх удержавлення відбувалося лише з допомогою чинників міжнароднього характеру, то зараз цей міжнародній рух замість всякої визвольної боротьби виступає ще більш енергійно і безсумнівно.

І коли під час нашої визвольної боротьби для України трапляється можливість придбати спільників, що в своїх політичних та державних інтересах можуть допомогти їй повернути на свій бік цих важливих міжнародніх чинників, то з її боку було б мало зрозумілою легковажністю цієї допомогою нехтувати й не використовувати її в інтересах тієї боротьби, що веде наш нарід на своїй землі своїми власними силами.

----- 0 -----

М. Славінський.

ВІДРОДЖЕНЕ МОСКОФІЛЬСТВО.

З політичного обов'язку реєструємо ознаки несподіваного відродження серед галицьких українців москофільських настроїв. Отих самих настроїв, що, здавалось, великою мірою вийшло та її наслідками, як осиковими кілками, загнані були назавжди глибоко до могильної землі, - признаємо серед свідомих елементів галицького українства. Говоримо про відомий виступ В. Панейка в газеті "Діло".

якому цей український журналіст і досі начеб то національний політичний діяч зважився поставити на чергу основний перегляд мети наших визвольних змагань і самої боротьби за суверенну державу.

Колишнє, довоєнне москофільство ідеологічно базоване було на певних мильних історичних теоріях, які хоч і білетів, - так мовити, на смітник, але яким по глухих провінціальних закутках Галичини, Буковини та Підкарпаття продовжували вірити ті, що на толку не були обізнані, або ті, що хотіли чи мали якусь користь тому вірити. Це були байки про так звану расову, культурну й мовну єдність "русского" народу од Карпатів до Уралу, про єдину державу, закладену в Києві й продовжену в Москві й Петербурзі й т. і. Згідно з тими єдностями випадало так, що якийсь там українець взагалі ніколи не було й не могло бути, а були лише "окраїнці", тобто люди, що жили на периферіях та для яких рідними були й мусили бути - російська /властиво московська/ мова, російська культура і, явна річ, російська держава.

На сьогодні однак змінилися обставини, змінилися й люди. Окріпла й змужніла українська мова, українська культура виросла й заняла своє місце під сонцем, підвели голову українці й політично, бо поставили в свій час свою національну державу. Широкі народні маси твердо освідомили своє національне "я", і годі зараз уже являтися перед ними з застарілим крамом отих єдностей. Ганьдлювати ними можна тепер ще хібащо лише де-не-де на Підкарпатті, але й там уже, як здається, тим можливостям налходить близький кінець.

Для відродження москофільства треба було в наш час знайти нові слова, пошлякатися на нові аргументи. І В. Панейкові здається, що він знайшов їх. Він не згадує про вказані вище єдності, не займає мови української, ні культури; він навіть не проти автономного політичного життя українців, він лише перестерігає їх перед невгодами мати відокремлену суверенну державу, бо гадає, що спільна з москвінами імперія буде для нас вигіднішою. Свої аргументи вкладає він в уста якихось французів та англійців, а від себе додає лише пояснення. Вони такі.

Митичні чужинці говорили В. Панейкові:
- Як, ви маєте всі дані, щоб бути великими й грати першорядну роль в будучій політиці світу, європейській і тихоокеанській, а вам у темі лише пірвати щоборжій всі зв'язки з найкраще

угрунтованою імперією будуччини та й звести весь виднокруг вашого народу й усі його спроби до третьорядного рівня - рівня Румунії, Польщі... А імперію, безприкладну багатствами й майбутністю, залишити іншим, раз на все й задармо? Розуміємо, що у вас є свої порахунки з росіянами і є чимало накопиченої нехиті; однак, ненависть - почування не політичне; замість відвертатися від імперії, ви з крихіткою державного розуму й державного зміслу можете й свою соборність здійснити й повну самостійність досягнути, й союз з рівно самостійною Московщиною розбудувати - для збереження, вивінування й захищування спільної імперії.

Наслухавшись отих слів, український автор додає від себе, що змагатися до суверенної держави - це для українців рівнозначно тому, що вони мусили б

Зрентися співвласності над половиною Азії й заперти нашу націю й будуччину в клітку в роді румунської.

Властиво це все, на чому ідеологічно ставить В. Панейко своє відроджене москофільство. Сперечатись з ним ґрунтовно - мабуть було б марною витратою часу й написаних рядків. Бо ж для того, аби ставити національну проблему так, як він її ставить, треба не знати чи позабути всю, рішуче всю історію національних рухів і державних змагань усіх поведлених народів і за весь час людського існування. Ніколи й ніде еволюція визвольної боротьби не йшла під знаком чисто економічних чи якихось інших вигод, фантастичних, як у Панейка, чи навіть цілком реальних. Поминемо всі старші приклади, вкажемо лише на те, що перейшло перед нашими очима. Фінляндія, Естонія, Латвія, Польща одрізані від російських ринків і від тої "співвласності над Азією", - чи ж проміняють вони свою суверенність на оті ринки? Чехословаччина так само втратила колосальний австро-угорський ринок, - а чи ж вона має охоту зараз до "спільної імперії"?

Але мало цього всього не знати. Треба ще не знати цілої історії української за останні століття, бо ж Україна ніколи не була якоюсь то "співвласницею" у "спільній імперії", а завжди була самою справжньою колонією, яку Москва використовувала, як могла та як уміла. Треба, врешті, не розуміти й тих настроїв на нашій окупованій московинами батьківщині, яка вся живе й горить палкою й виправданною ненавистю до отих Панейківських "спільників".

Така ідеологія відродженого Панейком москофільства. Але крім ідеології в його виступі єсть ще вназімку й тактику, якої треба триматися, йдучи до отої "спільної імперії". Для того, поперше, українцям треба затамувати оте своє русофобство, бо воно -

може загородити нам шлях до порозуміння з єдиним природним і єдиним можливим союзником і спільником нашим.

Так само і з тою ж метою треба їм припинити - настирливо витрублювані заяви і заяви наші в ролі якихось професіоналів протирадянщини.

Ці останні слова, як влучно поставлений рефлексор, освітлюють з середини цілу структуру відродженого москофільства, бо точно й ясно відповідають на мудре латинське запитання: Старовинне

москофільство вигідне було тенденціям російської імператорської політики; а тому знаходилося з ним в найближчих, - навіть матеріально, - відносинах. Панейківське москофільство вигідне большевикам; чи привело це до якихось ближчих відношень, ми на сьогодні не знаємо, а здогадуватись не маємо охоти.

Як поставилась українська політична опінія до виступу В. Панейка? "Діло" видрукувало його статтю, але зробило це з редакційною оговоркою; інша галицька преса не надала тому особливої уваги. Наддніпрянці різних політичних угруповань встигли вже в друку винести суворий і недвозначний осуд відродженому москофільству.

Р.-Д. Партія, явна річ, вступає без оговорки до того негативного єдиного фронту.

----- 0 -----

Б. Гловінський.

КІНЕЦЬ КАПІТАЛІЗМУ?

Охочих до пророкування кінця капіталізму ніколи не бракувало, а під сучасну економічну кризу їх особливо багато. Не беремо під увагу прорицателів з большевицького табору. Ціла ідеологія комуністична побудована на тезі про неминучу й скору загибель устрою капіталістичного. Але й серед табору протилежного, "буржуазного" дуже часто можна почути голоси, що: 1/капіталізм не

З ЖИТТЯ ПАРТІЇ.

Після літніх вакацій 1932 р. діяльність Закордонного Бюро Української Радикально-Демократичної Партії розпочалася переговорами з представниками тимчасового Комітету УРСД фракції /Варшавська гру- па У.Р.С.Д.П./ . Переговори ці виникли з ініціативи тимчасового Комітету У.Р.С.Д. фракції , яка уповно- важила до їх ведення М.М.Ковальського та Л.Б.Чика- денка. З боку Закордонного Бюро брали участь в пе- реговорах К.А.Мацієвич та М.А.Славінський. Перего- вори ці провадилися в Празі й закінчилися 25.ІХ.32. складенням і підписанням певного погодження , яким обидві сторони , визнаючи потребу в майбутньому у- рядової коаліції, зобов'язалися до взаємної інформа- ції про свою політичну чинність; в дальшому це по- годження може бути, за взаємною згодою, поширено також і на інші справи.

Тут буде на місці зауважити, що У.Р.Д.П., як пар- тія політичного центру, вважає, що урядова коаліція повинна охоплювати не лише центр і ближчу частину лівого крила, а також мусить бути поширена й на спів- звучні елементи правого крила.

Далі в справі виконання постанов Партиїної Конференції з дня 25.ІІІ.32. про необхідність систе- матичної праці для об'єднання наших державницьких змагань з реальними інтересами українського населен- ня тих країн, що знаходяться поза межами УССР, Закор- донне Бюро намітило окремих докладчиків, яким дору- чило звернути особливу увагу на такі питання:

1. Потреба автономії
2. Відносини з місцевою владою
3. Взаємовідносини з УНР
4. Ближчі завдання на окремих землях.

Багато уваги було присвячено Закордонним Бю - ром справі голоду , що після літа минулого року на- сунувся на Східську Україну та своїми розмірами перевищує страшний голод з року 1921. Закордонне Бюро прийняло в цій справі ширшу резолюцію, надруко-

вану вище в цьому числі Бюлетеня, та звернулося до Митрополіта Шептицького з проханням піднести свій архипастирський голос на захист голодуючого населення України.

З дальшої чинности Закордонного Бюра треба означити листа, яким Закордонне Бюро уповноважило члена нашої партії А.Д.Марголіна репрезентувати Партію в Сполучених Штатах Північної Америки, керуючись інтересами України, як незалежної держави. Закордонне Бюро видало згадане уповноваження на тій основі, що А.Д.Марголін, хоч і вийшов з Партії, але ніколи ідеологічно з нею не поривав.

Нарешті треба ще згадати листа Закордонного Бюра до О.Я.Шульгина з приводу його подорожи Білгород-Софія-Букарешт-Чернівці-Львів; Закордонне Бюро висловило О.Я.Шульгину свою щиру подяку за його таку корисну для української справи чинність.

З приводу відкриття в Софії пам'ятника Михайлу Драгоманову Закордонне Бюро вислало привітальну телеграму на імя Болгарської Академії Наук.

----- 0 -----

З М І С Т .

К.Мацієвич - На власні сили	ст. I
М.Славінський - Відроджене москофільство	" 4
Б.Гловінський - Кінець капіталізму?	" 7
Резолюція	" II
Ф.Слюсаренко - З Віденських змагань	" 13
Борис Лисянський - Памяті д-ра Модеста Левицького	" 15
З життя Партії	" 17

----- 0 -----